

**Metodické usmernenie
Útvary dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska
z 13. marca 2017 č. 3/2017**

**ku komunikácii medzi Národnou bankou Slovenska, štatutárnymi
audítormi a audítorskými spoločnosťami
vykonávajúcimi štatutárny audit bánk**

Národná banka Slovenska, útvar dohľadu nad finančným trhom, na základe ustanovenia § 1 ods. 3 písm. a) bodu 3 a § 3 zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 6 ods. 13, § 40 ods. 7 a § 45 ods. 6 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 29 ods. 1 zákona č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov vydáva toto metodické usmernenie.

**Článok 1
Účel**

(1) Účelom tohto metodického usmernenia je poskytnúť základný rámec na zabezpečenie efektívnej komunikácie medzi Národnou bankou Slovenska (ďalej len „NBS“) a štatutárnymi audítormi a audítorskými spoločnosťami (ďalej len „audítori“) vykonávajúcimi štatutárny audit bánk.

(2) Toto metodické usmernenie obsahuje zásady efektívnej komunikácie, vzájomnú výmenu informácií medzi NBS a audítormi, ako aj zoznam oblastí, (uvedených v prílohe) ktoré môžu slúžiť ako pomôcka pri vzájomnej komunikácii. Toto metodické usmernenie však neobsahuje taxatívny výpočet skutočností a informácií, ktoré je potrebné zohľadniť pri komunikácii, v individuálnom prípade je možné požadovať aj ďalšie súvisiace informácie.

**Článok 2
Definície**

Na účely tohto metodického usmernenia sa rozumie

- a) hĺbkovou komunikáciou komunikácia, ktorá prebieha s audítormi globálne systémovo významných bánk (G-SII) a inak systémovo významných bánk (O-SII) a ostatných bánk, ktoré určila NBS na základe posúdenia ich veľkosti a vnútornej organizácie, ako aj povahy, rozsahu a zložitosti ich činností s cieľom získať ďalšie informácie o príslušnej banke na účely dohľadu,
- b) dôležitými informáciami informácie získané počas dohľadu alebo štatutárneho auditu banky, ktoré by mohli zmeniť alebo ovplyvniť hodnotenie alebo rozhodnutie NBS alebo audítora, ktorý sa spolieha na tieto informácie na účely vykonávania svojich úloh,
- c) informáciami o banke informácie týkajúce sa konkrétnej banky,
- d) informáciami o príslušnom odvetví banky informácie týkajúce sa odvetvia banky ako celku alebo časti odvetvia,

- e) informovanou osobou osoba, ktorá je zamestnancom NBS alebo audítor, ktorá má dostatočné a aktuálne informácie o rizikovom profile, veľkosti a zložitosti činností banky a o prerokovávanej oblasti,
- f) oprávnenou osobou osoba, ktorá je zamestnancom NBS alebo audítor, ktorá má zákonné oprávnenie konať v mene svojej organizácie, aby si mohla vymieňať informácie a v prípade potreby prijať rozhodnutia týkajúce sa prerokovávanej oblasti,
- g) vedúcim tímu dohľadu zamestnanec NBS zodpovedný za organizovanie a koordináciu práce dohľadového tímu vykonávajúceho dohľad nad bankou,
- h) dvojstranným stretnutím stretnutie medzi NBS a audítorom banky,
- i) trojstranným stretnutím stretnutie medzi NBS, audítorom a bankou.

Článok 3 **Zásady efektívnej komunikácie**

(1) NBS v rámci svojej komunikácie s audítormi uplatňuje primeraný prístup s cieľom zosúladiť rozsah vymieňaných informácií, formu, okruh účastníkov, frekvenciu, načasovanie a spôsob komunikácie s veľkosťou banky, vnútornou organizáciou a povahou, rozsahom a zložitou jej činnosťou.

(2) Medzi zásady efektívnej komunikácie patria:

- a) výmena potrebných informácií - táto zásada si vyžaduje identifikáciu oblastí spoločného záujmu NBS a audítorov; napríklad vypracovaním a prekonzultovaním zoznamu otázok špecifických pre banku vrátane jej odvetvia, prípadne aktuálnych a novovzniknutých otázok, ktoré by mohli mať vplyv na výkon dohľadu a štatutárny audit banky,
- b) výmena požadovaných informácií - táto zásada si vyžaduje výmenu informácií, ktoré sú potrebné pre dohľad nad bankou ako aj pre štatutárny audit banky. Pri uplatňovaní hĺbkovej komunikácie si NBS na jednej strane prediskutuje s audítormi najmä audítorský prístup, audítorskú správu a výsledky komunikácie audítorov s riadiacim a kontrolným orgánom, vyšším manažmentom alebo výborom pre audit banky. Na druhej strane NBS poskytne audítorom informácie o zmenách v regulácii, prípadne makroekonomickom vývoji, ako aj výsledky tematických hodnotení v rámci odvetvia banky,
- c) výmena informácií prostredníctvom vhodných komunikačných kanálov - táto zásada si vyžaduje výber adekvátnej formy komunikácie. Písomná komunikácia sa používa v prípadoch, keď je potrebné zabezpečiť zrozumiteľnosť alebo uchovávanie záznamov. Písomnú komunikáciu je možné použiť aj vtedy, keď sa týka správy o audite a komunikácie audítorov s riadiacim orgánom, vyšším manažmentom alebo výborom pre audit banky, zistení a záverov z vykonaných auditov, zložitých odborných tém, novovzniknutých otázok a zmien v regulácii. Osobné stretnutia medzi NBS a audítormi sú preferovanou formou komunikácie najmä v prípade hĺbkovej komunikácie, s cieľom umožniť otvorenú a efektívnu komunikáciu,
- d) výmena informácií medzi informovanými a oprávnenými osobami – táto zásada si vyžaduje, aby primárnymi účastníkmi komunikácie boli vedúci tímu dohľadu a kľúčový audítorský partner. Trojstranné stretnutia sú doplnením dvojstranných stretnutí a uplatňujú sa najmä v prípade hĺbkovej komunikácie. Súčasťou efektívnej komunikácie je zabezpečenie kontinuity, a preto sa vyžaduje vypracovanie a uchovávanie interných záznamov z komunikácie; napríklad zápisnica alebo súhrnný zápis o komunikácii, prediskutované otázky, závery z diskusií,
- e) včasná výmena informácií - táto zásada si vyžaduje aby NBS stanovila vhodnú frekvenciu a načasovanie komunikácie medzi NBS a audítormi, V prípade

novovzniknutých tém, ktoré si vyžadujú okamžité riešenie, komunikácia sa môže uskutočniť aj mimo stanoveného režimu pravidelných stretnutí. V prípade hĺbkovej komunikácie by bolo vhodné, aby sa dvojstranné stretnutia uskutočnili najmenej raz ročne.

- f) spoločná komunikácia - spoločné stretnutia medzi NBS a audítormi sa uskutočňujú najmenej raz ročne bez ohľadu na pravidelne organizované individuálne stretnutia. Cieľom spoločného stretnutia skupiny audítorov alebo oficiálneho zástupcu reprezentujúceho všetkých audítorov s NBS je zabezpečenie všeobecného porozumenia súčasného stavu a budúceho vývoja dohľadových úloh a štatutárneho auditu bánk. V prípade potreby si môže NBS na spoločné stretnutia s audítormi prizvať napríklad príslušné orgány verejnej moci zodpovedné za dohľad nad finančným trhom a za dohľad nad audítormi ako aj ďalšie príslušné orgány, združenia a asociácie alebo tieto orgány informovať o výsledku diskusií s audítormi.
- g) spôsob ochrany vymieňaných informácií – táto zásada sa uplatňuje v priebehu celej komunikácie.

Zverejnenie akejkoľvek informácie zo strany NBS alebo audítora, ktorá sa uskutoční v dobrej viere počas vzájomnej komunikácie, nepredstavuje porušenie žiadneho zmluvného ani právneho obmedzenia týkajúceho sa sprístupňovania informácií.¹⁾ Vymieňané informácie podliehajú požiadavkám dôvernosti.²⁾

Článok 4 **Spoločné ustanovenia**

Týmto metodickým usmernením sa preberajú usmernenia Európskeho orgánu dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo).

Článok 5 **Záverčné ustanovenia**

Toto metodické usmernenie nadobúda platnosť dňom jeho vydania vo Vestníku Národnej banky Slovenska. Právne predpisy súvisiace s predmetom tohto usmernenia sú uvedené na webovom sídle NBS a na webovom sídle Úradného vestníka Európskej únie.

Vladimír Dvořáček v. r.
člen bankovej rady a výkonný riaditeľ
útvary dohľadu nad finančným trhom

¹⁾ Čl. 12 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 537/2014 zo 16. apríla 2014 o osobitných požiadavkách týkajúcich sa štatutárneho auditu subjektov verejného záujmu a zrušení rozhodnutia Komisie 2005/909/ES (Ú. v. EÚ L 158, 27.5.2014).

²⁾ Napríklad § 3 ods. 3 a 4 zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Príloha k Metodickému usmerneniu č. 3/2017

Zoznam oblastí a informácií, ktoré môžu byť predmetom komunikácie medzi NBS a audítormi

1. Vonkajšie prostredie a rizikový profil banky

- Vonkajšie prostredie, výkonnosť banky, obchodný model, štruktúra banky, koncentrácia rizík, ochota podstupovať riziko
- Zmeny v právnych predpisoch
- Zmeny v účtovných a audítorských štandardoch
- Makroekonomický vývoj ovplyvňujúci odvetvie banky.

2. Správa a riadenie spoločnosti a vnútorné kontroly

- Kultúra, filozofia a štýl činnosti riadiaceho orgánu banky, kvalita riadenia, koncentrácia právomocí medzi členmi riadiaceho orgánu banky
- Vhodnosť členov riadiaceho orgánu, vyššieho manažmentu alebo výboru pre audit banky alebo orgánu, ktorý vykonáva rovnaké funkcie v rámci banky z hľadiska významných otázok súvisiacich s finančným výkazníctvom a kontrolnými funkciami
- Úloha výboru pre audit alebo orgánu vykonávajúceho rovnaké funkcie v banke, v oblasti nad procesom finančného výkazníctva
- Kvalita vzťahu výboru pre audit alebo orgánu vykonávajúceho rovnaké funkcie v rámci banky s audítormi
- Pripomienky k vnútornému kontrolnému systému banky a vnútorným kontrolám vo vzťahu k efektívnosti riadenia, procesu finančného výkazníctva, ku kontrolnému prostrediu, ku kvalite kľúčových kontrolných funkcií ak IT systémom
- Významné nedostatky v procesoch vnútornej kontroly, napríklad závažné nedostatky v kontrolách procesov finančného výkazníctva, môže ísť o pripomienky audítora k účinnosti funkcie interného auditu, funkcie riadenia rizík a útvaru vykonávajúceho funkciu dodržiavania súladu so súvisiacimi právnymi predpismi ako aj s internými predpismi banky.

3. Schopnosť banky pokračovať v činnosti

- Posúdenie rizík spojených s pokračovaním činnosti banky vrátane rizík kapitálovej primeranosti kreditné, trhové a operačné riziko, minimálna požiadavka na vlastné zdroje a oprávnené záväzky, MREL, riziká veľkej majetkovej angažovanosti, ukazovateľa finančnej páky, riziko likvidity a zdrojov financovania
- Pripomienky k oblastiam možného reputačného rizika a rizika vyplývajúceho z nedodržania právnych predpisov bankou; napríklad súdne spory a konania.

4. Audítorský prístup

- Dôležitosť plánovania a vykonávania štatutárneho auditu
- Využitie externých odborníkov pri štatutárnom audite
- Využitie práce interných audítorov
- Uplatňovanie účtovných pravidiel a ich zmien
- Zdroje potenciálnych konfliktov záujmov

- Oblasti, v ktorých boli identifikované významné riziká
- Konkrétne práca audítora pri konkrétnych projektoch
- Významné ťažkosti zaznamenané počas štatutárneho auditu; napríklad nezhody medzi audítormi a členmi riadiaceho orgánu banky, vyšším manažmentom, výborom pre audit
- Okolnosti, ktoré viedli k významnej zmene v plánovaní auditu.

5. Účtovné závierky, oceňovanie aktív a pasív a zverejňovanie informácií

- Názory a úsudky týkajúce sa kľúčových rizikových oblastí a predpokladov vrátane významných účtovných operácií a oceňovania aktív a pasív
- Účtovné postupy a oblasti zahŕňajúce značný stupeň neistoty odhadu
- Významné účtovné odhady a podozrenie zo zaujatosti vedenia banky; napríklad prípady, keď banka dôsledne využíva ocenenie, ktoré vykazuje náznaky optimizmu alebo pesimizmu, prípady, keď banka vykonáva operácie s cieľom dosiahnuť konkrétny účtovný alebo regulatórny výsledok postupom, ktorý je technicky prijateľný, ale skresľuje podstatu transakcie
- Chyby v účtovnej závierke (opravené aj neopravené) zistené v priebehu štatutárneho auditu a ich hodnotenie audítormi
- Primeranosť a spoľahlivosť informácií zverejnených v účtovných závierkach.

6. Audítorská správa a komunikácia audítorov s riadiacim orgánom, vyšším manažmentom alebo výborom pre audit banky alebo s orgánom, ktorý vykonáva rovnaké funkcie v banke, z hľadiska významných otázok súvisiacich s finančným výkazníctvom a kontrolnými funkciami

- Audítorská správa³⁾
- Dodatočná správa určená výboru pre audit.⁴⁾

7. Hlavné zistenia na základe vykonaných audítorských postupov a závery

- Zistenia identifikované v priebehu auditu a oznámené riadiacemu orgánu banky, vyššiemu manažmentu alebo výboru pre audit alebo orgánu, ktorý vykonáva rovnaké funkcie v rámci banky; ide najmä o nedostatky vo vnútornej kontrole, ktoré si vyžadujú pozornosť vedenia banky
- Významné zistenia, o ktorých sa diskutovalo s členmi riadiaceho orgánu banky, vyšším manažmentom alebo výborom pre audit alebo orgánom, ktorý vykonáva rovnaké funkcie v rámci banky.

8. Posúdenia a činnosti dohľadu NBS

- Opatrenia uložené banke na základe výkonu dohľadu
- Zistenia vyplývajúce z posúdenia rizík a preskúmania vykonaných NBS v konkrétnej banke (napríklad SREP⁵⁾)
- Výsledky tematických preverení a partnerských skupinových hodnotení vykonaných NBS v celom odvetví banky

³⁾ Čl. 10 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 537/2014.

⁴⁾ Čl. 11 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 537/2014.

⁵⁾ Usmernenie Európskeho orgánu dohľadu orgánu (EBA/GL/2014/13) o metodológiách a procesoch (SREP).

-
- Pripomienky vyplývajúce z povinného výkazníctva banky vrátane regulačného kapitálu,
  - Dodržiavanie príslušných zákonných a obozretných požiadaviek.

9. Iné

- Záležitosti, o ktorých sa diskutovalo v minulých rokoch a na minulých stretnutiach, ktoré sa stále považujú za dôležité
- Záležitosti, týkajúce sa vymenovania, zmeny, odvolania alebo odstúpenia audítora vymenovaného na vykonanie štatutárneho auditu
- Záležitosti vyplývajúce z existujúcich alebo nových požiadaviek stanovených v právnych predpisoch Európskej Únie alebo vo vnútroštátnych právnych predpisoch
- Spätná väzba o kvalite komunikácie medzi NBS a audítormi a spôsoboch, ako zlepšiť komunikáciu.

